

Vec C-632/22

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

10. október 2022

Vnútroštátny súd:

Tribunal Supremo

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

7. október 2022

Navrhovateľka:

AB Volvo

Odporkyňa:

Transsaqui S. L.

PRACOVNÝ DOKUMENT

Predmet konania vo veci samej

Preskúmanie rozsudku – „Podvodné konanie“ – Kartel nákladných vozidiel – Žaloba o náhradu škody spôsobenej porušením práva hospodárskej súťaže – Žalovaná so sídlom v inom členskom štáte – Doručenie vykonané na adresu dcérskej spoločnosti žalovanej, ktorá sa nachádza v tom istom členskom štáte ako žalobkyňa – Jednota podnik

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Návrh na začatie prejudiciálneho konania týkajúci sa výkladu – Článok 267 ZFEÚ – Charta základných práv Európskej únie, články 47 a 53 – Právo na účinný prostriedok nápravy – Článok 101 ZFEÚ

Prejudiciálne otázky

1. Možno článok 47 Charty základných práv Európskej únie v spojení s článkom 101 Zmluvy o fungovaní Európskej únie vykladať za okolností sporu týkajúceho sa kartelu nákladných vozidiel opísaných v tomto rozhodnutí tak, že doručenie materskej spoločnosti, proti ktorej bola podaná žaloba o náhradu škody spôsobenej konaním obmedzujúcim hospodársku súťaž, sa považuje za riadne vykonané, ak toto doručenie sa vykonalo (alebo pokus o doručenie sa vykonal) na adresu dcérskej spoločnosti so sídlom v štáte, v ktorom prebieha súdne konanie, a materská spoločnosť so sídlom v inom členskom štáte sa nedostavila na konanie a bola neprítomná?
2. V prípade kladnej odpovede na predchádzajúcu otázku, je tento výklad článku 47 Charty zlučiteľný s článkom 53 Charty vzhľadom na judikatúru španielskeho Tribunal Constitucional (Ústavný súd) týkajúcu sa doručovania materským spoločnostiam so sídlom v inom členskom štáte v sporoch týkajúcich sa kartelu nákladných vozidiel?

Citované predpisy a judikatúra Únie

Charta základných práv Európskej únie.

Článok 47: „Každý, koho práva a slobody zaručené právom Únie sú porušené, má za podmienok ustanovených v tomto článku právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom.

Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným

zákonom. Každý musí mať možnosť poradiť sa, obhajovať sa a nechať sa zastupovať“.

Článok 52 ods. 3: „V rozsahu, v akom táto charta obsahuje práva, ktoré zodpovedajú právam zaručeným v Európskom dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd, zmysel a rozsah týchto práv je rovnaký ako zmysel a rozsah práv ustanovených v uvedenom dohovore. Toto ustanovenie nebráni tomu, aby právo Únie priznávalo širší rozsah ochrany týchto práv.“

Zmluva o fungovaní Európskej únie. Článok 101.

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/104/EÚ z 26. novembra 2014 o určitých pravidlách upravujúcich žaloby podľa vnútroštátneho práva o náhradu škody utrpenej v dôsledku porušenia ustanovení práva hospodárskej súťaže členských štátov a Európskej únie. Článok 17 ods. 1.

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 z 13. novembra 2007 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch („doručovanie písomností“) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1348/2000.

Článok 5. Preklad písomností.

„Odosielajúci orgán, ktorému žiadateľ predloží písomnosť na odoslanie, žiadateľa poučí, že adresát môže odmietnuť písomnosť prijať, ak nie je vyhotovená v jednom z jazykov podľa článku 8.

Žiadateľ znáša všetky náklady na preklad pred odoslaním písomnosti bez toho, aby bola dotknutá možnosť neskoršieho rozhodnutia súdu alebo príslušného orgánu o tom, kto tieto náklady uhradí.“

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1784 z 25. novembra 2020 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (doručovanie písomností). Článok 9.

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach. Článok 45 ods. 1 písm. b).

Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 6. októbra 2021, vec C-882/19, EU:C:2021:800, body 33 až 37, 39, 41, 43, 51 a 52.

Rozsudok Súdneho dvora EÚ z 2. marca 2017, vec C-354/15, EU:C:2017:157, bod 72.

Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 16. septembra 2015, vec C-519/13, EU:C:2015:603, body 24, 30 až 33 a 43.

Rozsudok Súdneho dvora EÚ z 8. mája 2008, C-14/07, EU:C:2008:264, body 64, 76 a 78.

Rozsudok [Súdneho dvora EÚ] z 26. februára 2013, vec C-399/11, EU:C:2013:107, bod 55 a nasl.

Európsky súd pre ľudské práva, rozsudky z 19. marca 1997, Hornsby/Grécko (CE:ECHR:1997:0319JUD001835791), body 40 a 41, a z 26. februára 2002, Del Sol/Francúzsko (CE:ECHR:2002:0226JUD004680099), bod 21.

Citované predpisy a judikatúra vnútroštátneho práva

Constitución española (španielska Ústava).

Článok 24

„1. Každý má právo získať účinnú ochranu sudcov a súdov pri výkone svojich práv a oprávnených záujmov, pričom sa za žiadnych okolností nemôže odoprieť právo na obhajobu.

2. Každý má rovnako právo na zákonného sudcu, na obhajobu a na prístup k obhajcovi, byť informovaný o obvinení vznesenom proti nemu, na verejné súdne konanie bez zbytočných prieťahov a so všetkými zárukami, na použitie dôkazných prostriedkov relevantných pre svoju obhajobu, nevypovedať vo vlastný neprospech, nepriznať svoju vinu a na prezumpciu nevinu“.

Ley 1/2000, de 7 de enero, de Enjuiciamiento Civil (zákon č. 1/2000 zo 7. januára 2000 Občiansky súdny poriadok).

Článok 155: „Oznamovanie stranám, ktoré ešte nie sú účastníkmi konania alebo nie sú zastúpené právnym zástupcom. Adresa na doručovanie.“

„1. Ak strany nie sú zastúpené právnym zástupcom alebo ak ide o prvú výzvu alebo predvolanie žalovaného, písomnosti sa doručujú na adresu bydliska strán sporu.

...

3. Na účely oznamovania sa za adresu na doručovanie považuje adresa, ktorá je uvedená v obecnom registri alebo ktorá je úradne evidovaná na iné účely, ako aj adresa, ktorá je uvedená v úradnom registri alebo v publikáciách profesijných združení v prípade spoločností a iných subjektov alebo osôb, ktoré vykonávajú povolanie, v súvislosti s ktorým musia byť povinne členmi profesijného združenia. Za adresu na doručovanie možno na tento účel považovať aj miesto výkonu pravidelnej zárobkovej činnosti.

...

Ak žaloba smeruje proti právnickej osobe, možno tiež uviesť bydlisko ktorejkoľvek osoby, ktorá vystupuje ako konateľ, riaditeľ alebo splnomocnenec obchodnej spoločnosti, alebo predseda, člen alebo riadiaci člen predstavenstva ktoréhokoľvek združenia, ktoré je zapísané v úradnom registri; článok 510 ods. 1 bod 4 a článok 394 ods. 2.“

Článok 510 ods. 1 bod 4:

„K preskúmaniu právoplatného rozsudku dôjde v prípade:

4. Ak bol vydaný nezákonne z dôvodu korupcie, nátlaku alebo podvodného konania.“

Ley 15/2007, de 3 de julio, de Defensa de la Competencia (zákon č. 15/2007 z 3. júla 2007 o ochrane hospodárskej súťaže). Články 71 a 72. Tieto články v podstate preberajú články 2 a 3 smernice 2014/104, ktoré sa týkajú zodpovednosti za porušenie práva hospodárskej súťaže a práva na náhradu škody pre poškodené osoby.

Stručné zhrnutie skutkových okolností a konania vo veci samej

- 1 Dňa 12. júla 2018 spoločnosť TRANSSAQUI, S.L. (ďalej len „TRANSSAQUI“) podala žalobu na juzgado mercantil núm. 1 de Valencia (obchodný súd č. 1 Valencia) (Španielsko) proti švédskej spoločnosti AB VOLVO, ktorou sa domáhala náhrady škody vyplývajúcej z navýšenia ceny, ktoré bolo na ňu uplatnené pri kúpe dvoch vozidiel v roku 2008 v rámci kartelu nákladných vozidiel, ktorý bol zistený v konaní o nesplnení povinnosti začatom Európskou komisiou.
- 2 Ako právny základ svojej žaloby TRANSSAQUI uviedla články 72 a 76 španielskeho zákona o ochrane hospodárskej súťaže (zákon č. 15/2007), rozhodnutie Komisie z 19. júla 2016 týkajúce sa konania podľa článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o EHP (Vec AT.39824 – Nákladné vozidlá), na základe ktorého boli okrem iného spoločnosti AB VOLVO uložené pokuty za porušenie práva hospodárskej súťaže a smernicu 2014/104/EÚ. Žalovaná suma bola vo výške 24 420,69 eura ako hodnota navýšenia ceny.
- 3 Hoci sa sídlo AB VOLVO nachádza vo Švédsku, 405 08 Göteborg, žalobkyňa uviedla ako adresu žalovanej na doručovanie na účely vyjadrenia sa k žalobe adresu dcérskej spoločnosti žalovanej v Španielsku, VOLVO GROUP ESPAÑA, S. A. U. (Sociedad Anónima Unipersonal), ktorá sa nachádza na ulici Basauri 7-9, Madrid (Španielsko).
- 4 Po tom, čo žaloba podaná na obchodný súd vo Valencii bola vyhlásená za prípustnú, kópia žaloby ako aj dokumentov, ktoré s ňou boli predložené, bola zaslaná doporučeným listom na adresu VOLVO GROUP ESPAÑA, S. A. U na ulici Basauri 7-9, Madrid. Poštová zásielka však bola odmietnutá s rukou

napísanou poznámkou, v ktorej sa uvádzala adresa AB VOLVO vo Švédsku, na základe čoho obchodný súd vo Valencii umožnil spoločnosti TRANSSAQUI vypočítanie, aby mohla uviesť všetko, čo v tejto súvislosti považuje za vhodné. TRANSSAQUI uviedla, že konanie VOLVO GROUP ESPAÑA, S. A. U. spočívajúce v odmietnutí doručenia na účely vyjadrenia sa k žalobe proti AB VOLVO nebolo ničím iným ako konaním v zlej viere s cieľom spôsobiť prieťahy konania, keďže AB VOLVO vlastnila 100 % základného imania spoločnosti VOLVO GROUP ESPAÑA, S. A. U., takže obe spoločnosti predstavovali ten istý podnik v zmysle práva hospodárskej súťaže. Obchodný súd vo Valencii rozhodnutím z 22. mája 2019 nariadil, aby sa žalovanej AB VOLVO korešpondencia doručovala na adresu jej dcérskej spoločnosti VOLVO GROUP ESPAÑA, S. A. U. v súlade so „zásadou jednoty podniku“.

- 5 Prostredníctvom súdu v Madride bol 5. septembra 2019 vykonaný pokus o doručenie na uvedenú adresu, avšak advokát, ktorý sa identifikoval ako „právny zástupca VOLVO GROUP ESPAÑA, S. A. U.“, odmietol prevzatie s tým, že doručenie sa malo vykonať na adresu AB VOLVO vo Švédsku. Pri druhom pokuse súdu v Madride dňa 30. októbra 2019 na rovnakej adrese dcérskej spoločnosti v Madride na ulici Basauri 7-9, sa doručenie uskutočnilo, pričom ho prevzala osoba, ktorá sa identifikovala ako osoba patriaca do právneho oddelenia.
- 6 Keďže obchodný súd vo Valencii usúdil, že doručenie bolo riadne vykonané a predvolaná žalovaná spoločnosť AB VOLVO sa v stanovenej lehote nedostavila na konanie, AB VOLVO bola vyhlásená za neprítomnú a v konaní sa pokračovalo v jej neprítomnosti. Pokus o doručenie príslušného rozhodnutia spoločnosti AB VOLVO sa uskutočnil na adrese jej dcérskej spoločnosti VOLVO GROUP ESPAÑA, S. A. U., ktorá však doručenie opäť odmietla, pretože to nebola správna adresa. Dňa 26. februára 2020 obchodný súd vo Valencii vydal rozsudok, ktorým vyhovel žalobe spoločnosti TRANSSAQUI a uložil spoločnosti AB VOLVO povinnosť zaplatiť jej náhradu škody vo výške 24 420,69 eura spolu so zákonnými úrokmi a nahradiť trovy konania.
- 7 Obchodný súd vo Valencii doručil uvedený rozsudok spoločnosti AB VOLVO doporučeným listom na adresu dcérskej spoločnosti v Madride na ulici Basauri 7-9, ktorý prevzala osoba prítomná na mieste a ktorá podpísala potvrdenie o doručení 10. marca 2020. Následne, keďže rozsudok nadobudol právoplatnosť a na žiadosť TRANSSAQUI boli vyčíslené trovy konania, ktoré zahŕňali najmä odmenu advokáta a právneho zástupcu, ako aj odmenu za znalecký posudok predložený spolu so žalobou. Súd to doručil spoločnosti AB VOLVO na uvedenú adresu v Madride na vyjadrenie a potvrdenie o doručení oznámenia bolo podpísané. Vzhľadom na to, že žalovaná v stanovenej lehote nenapadla trovy konania, súd ich schválil vo výške 8 310,64 eura a svoje rozhodnutie doručil spoločnosti AB VOLVO doporučeným listom zaslaným na uvedenú adresu dcérskej spoločnosti v Madride, pričom potvrdenie o doručení bolo podpísané. Na žiadosť TRANSSAQUI sa výkon rozsudku s príkazom úhrady na majetok AB VOLVO vykonal prostredníctvom súdnych rozhodnutí, ktoré boli 17. marca 2021

doručené na adresu dcérskej spoločnosti VOLVO GROUP ESPAÑA, S. A. U. na ulici Basauri 7-9, Madrid.

- 8 V listoch, ktoré boli postupne zaslané obchodnému súdu vo Valencii v reakcii na každý pokus o súdne oznámenie, VOLVO GROUP ESPAÑA S. A. U. vysvetlila dôvody, pre ktoré odmietla prevziať súdne zásielky a oznámenia adresované AB VOLVO, keďže táto spoločnosť má sídlo vo Švédsku. Konkrétne tvrdila, že po prvé, hoci VOLVO GROUP ESPAÑA, S. A. U. a AB VOLVO sú súčasťou tej istej skupiny podnikov, obe majú odlišnú právnu subjektivitu a prvá spoločnosť nemá postavenie konateľa druhej spoločnosti, a nie je ani oprávnená prevziať súdne zásielky v mene tejto spoločnosti; po druhé, podľa španielskej procesnej právnej úpravy musí byť žalovanému doručené predvolanie na adresu jeho sídla a španielske súdy v rámci sporov týkajúcich sa kartelu nákladných vozidiel rozhodli, že doručovanie na adresu sídla žalovanej materskej spoločnosti nachádzajúcej sa v inom členskom štáte namiesto sídla dcérskej spoločnosti v Španielsku, je správne, a to napriek väzbám medzi spoločnosťami; po tretie, v prípadoch, keď má žalovaná spoločnosť sídlo v inom členskom štáte Európskej únie, doručenie sa musí vykonať v súlade s nariadením (ES) č. 1393/2007 a po štvrté, žalobkyňa nemôže obchádzať pravidlá upravujúce doručovanie písomností použitím alternatívnych adries iných ako je adresa žalovanej, pretože v opačnom prípade to predstavuje dôvod na preskúmanie vydaného rozsudku podľa článku 510 ods. 1 bodu 4 Občianskeho súdneho poriadku alebo to môže viesť k vydaniu rozsudku bez účasti žalovaného, ktorý nemusí byť uznaný v inom členskom štáte podľa článku 45 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 1215/2012.
- 9 Dňa 15. júna 2021 AB VOLVO podala na vnútroštátny súd návrh na preskúmanie právoplatného rozsudku, ktorý bol vydaný v neprítomnosti žalovanej obchodným súdom vo Valencii a ktorým sa jej uložila povinnosť zaplatiť spoločnosti TRANSSAQUI náhradu škody z dôvodu porušenia práva hospodárskej súťaže. Tvrdila, že svoj návrh podala v zákonnej lehote troch mesiacov odo dňa, keď sa dozvedela o dôvode preskúmania, keďže o odsudzujúcom rozsudku sa „dozvedela nepriamo“ v čase doručenia príkazov na výkon rozsudku na adrese jej dcérskej spoločnosti v Španielsku 17. marca 2021.

Hlavné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 10 V rámci konania o preskúmaní AB VOLVO tvrdí, že ide o „podvodné konanie“ v zmysle článku 510 ods. 1 bodu 4 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého „k preskúmaniu právoplatného rozsudku dôjde v prípade... ak bol vydaný nezákonne z dôvodu... podvodného konania“. Takéto konanie spočíva v informovaní súdu o adrese na doručovanie písomností, ktorá nebola adresou spoločnosti AB VOLVO vo Švédsku, ale adresou dcérskej spoločnosti v Španielsku, v dôsledku čoho bola žalovaná odsúdená v neprítomnosti bez toho, aby sa mohla brániť v konaní. AB VOLVO tiež tvrdí, že aj keby sa doručenie materskej spoločnosti na adrese dcérskej spoločnosti členského štátu, v ktorom prebieha spor, mohlo považovať za doručenie, ktoré spĺňa požiadavky

vyplývajúce z článku 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“), treba pripustiť, že právny poriadok členského štátu poskytuje vyššiu úroveň ochrany základného práva, ako je ochrana vyplývajúca z uvedenej Charty. Podľa AB VOLVO treba preto v prejednávanej veci rešpektovať štandard účinnej súdnej ochrany stanovený španielskym Tribunal Constitucional (Ústavný súd), ktorý je vyšší ako minimálny štandard stanovený v Charte, pokiaľ ide o výzvu materskej spoločnosti dostaviť sa na súd a vyjadriť sa k žalobe. Podľa článku 53 Charty totiž „žiadne ustanovenie tejto charty sa nesmie vykladať tak, že obmedzuje alebo poškodzuje ľudské práva a základné slobody uznané v rámci príslušného rozsahu ich pôsobnosti, ... ústavami členských štátov“.

- 11 TRANSSAQUI tvrdí, že AB VOLVO v zlej viere uplatňuje procesnú stratégiu, ktorej jediným cieľom sú prietahy konania vzhľadom na veľký počet žalôb podaných malými a strednými podnikmi v súvislosti s kartelom nákladných vozidiel. Podľa TRANSSAQUI by sa žalovaná materská spoločnosť a jej dcérska spoločnosť v Španielsku mali považovať za jeden podnik v zmysle práva hospodárskej súťaže, aj keď majú odlišnú právnu subjektivitu. Uvádza tiež, že na rozdiel od predchádzajúcich pokusov o súdne oznámenia, ktoré sa uskutočnili z dôvodu hospodárnosti konania, sa AB VOLVO považovala za informovanú o existencii odsudzujúceho rozsudku v rámci výkonu rozhodnutia, a to napriek tomu, že toto doručenie sa uskutočnilo na adresu sídla VOLVO GROUP ESPAÑA, S. A. U. Okrem toho TRANSSAQUI tvrdí, že vzhľadom na to, že je malým podnikom cestnej dopravy dotknutým hospodárskou krízou, ak by musela zaplatiť náklady na preklad, ako to vyžaduje nariadenie (ES) č. 1393/2007, nemohla by podať žalobu o náhradu škody, ktorú utrpela konaním kartelu nákladných vozidiel.

Stručné zhrnutie dôvodov návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 12 Po uverejnení rozhodnutia Európskej komisie z 19. júla 2016 (Vec AT.39824 – Nákladné vozidlá) boli v Španielsku podané tisíce žalôb o náhradu škody zo strany kupujúcich vozidiel, ktorí boli dotknutí kartelom nákladných vozidiel. Len v roku 2021 bolo vydaných viac ako 2 000 rozsudkov na prvom stupni a viac ako 500 rozsudkov v odvolacom konaní. K 15. júlu 2022 Tribunal Supremo (Najvyšší súd) evidoval 753 kasačných opravných prostriedkov podaných v tejto oblasti. Žaloby boli takmer vždy podané malými alebo strednými podnikmi, ktoré v období, keď kartel pôsobil, nakúpili veľmi malý počet nákladných vozidiel alebo dokonca len jedno nákladné vozidlo. Spoločnosti, ktorým Európska komisia uložila sankciu (materské spoločnosti), z ktorých žiadna nemá sídlo v Španielsku, využili služby významných španielskych advokátskych kancelárií, aby ich obhajovali.
- 13 Vzhľadom na to, že vo väčšine sporov nie je výška pohľadávky veľmi vysoká, náklady spojené s prekladom žaloby a prípadne priložených dokumentov [ako to stanovujú nariadenia (ES) č. 1393/2007 a (EÚ) 2020/1784, keďže ide o odporcov so sídlom v iných členských štátoch], najmä znaleckých posudkov, môžu byť

pomerne vysoké. Práve s cieľom vyhnúť sa takým nákladom a časovému oneskoreniu, ktoré je spojené s nevyhnutnou medzinárodnou súdnou spoluprácou, žalobcovia v týchto sporoch často žiadajú o doručenie na adresu sídla dcérskej spoločnosti v Španielsku, hoci žalovaná materská spoločnosť, ktorej Európska komisia uložila sankcie, má svoje sídlo v inom členskom štáte.

- 14 Odpoveď španielskych súdov v doteraz začatých sporoch nebola jednotná. Niektoré súdy zamietli žiadosť o doručenie na adresu sídla dcérskej spoločnosti v Španielsku z dôvodu, že doručenie by sa malo uskutočniť na adresu sídla žalovanej materskej spoločnosti. V iných prípadoch sa žiadosti žalobcu vyhovel a pokus o doručenie sa uskutočnil na adresu sídla dcérskej spoločnosti v Španielsku z dôvodu, že žalovaná materská spoločnosť by sa v každom prípade dozvedela o začatom súdnom konaní prostredníctvom svojich advokátov.
- 15 Pokiaľ ide o španielske dcérske spoločnosti žalovaných materských spoločností, tieto vo všeobecnosti odmietli prevziať súdnu zásielku na adrese svojho sídla s odôvodnením, že hoci podľa práva hospodárskej súťaže predstavujú ten istý podnik, sú právnickými osobami odlišnými od materskej spoločnosti a neboli splnomocnené prijímať súdne zásielky. Dokonca aj pokusy o doručenie uskutočnené prostredníctvom advokáta zastupujúceho žalovanú materskú spoločnosť v Španielsku v iných konaniach rovnakej povahy boli neúspešné.
- 16 Pokiaľ ide o žalovanú materskú spoločnosť, hoci súd, ktorý spor prejednáva, považuje doručenie na adresu sídla dcérskej spoločnosti v Španielsku alebo pokus o takéto doručenie, ktoré bolo odmietnuté, za zákonné, po skončení sporu žalovaná materská spoločnosť často uznáva, že má vedomosť o rozsudku pre zmeškanie, a podá nejaký druh opravného prostriedku s cieľom zrušiť celé konanie, a to návrh na preskúmanie rozsudku z dôvodu podvodného konania na Tribunal Supremo (Najvyšší súd) alebo ústavnú sťažnosť na Tribunal Constitucional (Ústavný súd).
- 17 Tribunal Constitucional (Ústavný súd) doteraz o ústavných sťažnostiach, ktoré mu boli predložené, rozhodol v prospech materskej spoločnosti. Vo svojich rozsudkoch č. 179/2021 z 25. októbra 2021, ES:TC:2021:179 a č. 91/2022 z 11. júla 2022, ES:TC:2022:91, konštatoval porušenie práva spoločnosti Iveco SpA na účinný prostriedok nápravy, pretože predvolanie jej ako žalovanej nebolo doručené na adrese jej sídla v Taliansku, ale pokus o doručenie sa uskutočnil v Španielsku, na adrese sídla jej dcérskej spoločnosti alebo sídla jej zástupcu pred španielskymi súdmi.
- 18 Súdny dvor vo svojej judikatúre, najmä vo svojom rozsudku zo 6. októbra 2021, vec C-882/19, zdôraznil význam potrebného účinku článku 101 ZFEÚ (pozri body 34 až 37) a pojmov „podnik“ a „jednotnosť správania na trhu“, ktoré sú relevantné pri uplatňovaní práva hospodárskej súťaže na skupiny podnikov (pozri body 39, 41 a 43). Súdny dvor dospel k záveru, že osoba poškodená protiprávnym konaním, ktoré možno pripísať materskej spoločnosti skupiny, sa môže za určitých okolností dovoľávať zodpovednosti voči dcérskej spoločnosti (pozri

body 51 a 52), a to v prípade, ak tieto dve spoločnosti tvoria hospodársku jednotku.

- 19 Okrem toho Súdny dvor vo svojom rozsudku vo veci C-354/15 rozhodol, pokiaľ ide o výklad systému doručovania súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v iných členských štátoch s ohľadom na článok 47 Charty, že nariadenie č. 1393/2007 má za cieľ, aby sa „v každom konkrétnom prípade zaručila spravodlivá rovnováha medzi záujmami žalobcu a záujmami žalovaného adresáta písomnosti, a to prostredníctvom zosúladenia cieľov efektívnosti a rýchlosti odosielania procesných písomností s požiadavkou zabezpečiť primeranú ochranu práva adresáta týchto písomností na obranu, a to najmä prostredníctvom zabezpečenia skutočného a účinného prevzatia týchto písomností“ (bod 72).
- 20 Podobne Súdny dvor vo svojom rozsudku vo veci C-519/13 konštatoval, že „cieľ zlepšiť efektívnosť a rýchlosť súdnych konaní a zabezpečiť riadny výkon spravodlivosti“, ktorý sleduje nariadenie č. 1393/2007, nemožno dosiahnuť „tak, že sa akýmkoľvek spôsobom oslabí právo ich adresátov na obranu, ktoré je odvodené od práva na spravodlivý proces zakotveného v článku 47 druhom odseku Charty základných práv Európskej únie a v článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd“, a preto vnútroštátne súdy budú musieť „v každom jednotlivom prípade dbať na to, aby boli práva dotknutých účastníkov konania chránené vyváženým spôsobom, pričom bude potrebné zvažovať cieľ efektívnosti a rýchlosti doručovania v záujme navrhovateľa a cieľ účinnej ochrany práva adresáta na obranu“ (body 24, 30 až 33 a 43).
- 21 Súdny dvor sa napokon vo svojom rozsudku vo veci C-399/11 vyjadril k možnosti „členskej[ho] štátu uplatňovať štandard ochrany základných práv zaručených jeho ústavou, ak je tento štandard vyšší než štandard ochrany vyplývajúci z Charty, a prípadne ho uprednostniť pred uplatnením ustanovení práva Únie.“
- 22 Európsky súd pre ľudské práva pri výklade článku 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorému zodpovedá článok 47 Charty, konštatoval, že účinný prístup k spravodlivosti nemožno obmedziť na možnosť podať prostriedok nápravy, ktorý je len „teoretický alebo iluzórny“. Pozri rozsudky z 19. marca 1997, Hornsby/Grécko (CE:ECHR:1997:0319JUD001835791), body 40 a 41, a z 26. februára 2002, Del Sol/Francúzsko (CE:ECHR:2002:0226JUD004680099), bod 21.
- 23 Vnútroštátny súd má pochybnosti o tom, či možno článok 47 Charty v spojení s článkom 101 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že doručenie žalovanej materskej spoločnosti na adresu sídla dcérskej spoločnosti v Španielsku možno považovať za zákonné, ak sa uznala existencia jednoty podniku v zmysle práva hospodárskej súťaže. Na jednej strane, vzhľadom na požiadavku na preklad žaloby a rozsiahlych dopĺňujúcich podkladov do iného jazyka, s čím sú spojené náklady a časové oneskorenie vyplývajúce z nevyhnutnej medzinárodnej súdnej

spolupráce, môže byť ohrozený účinný prostriedok nápravy osôb dotknutých kartelom nákladných vozidiel, pretože by bol pre nich príliš nákladný, a narušený potrebný účinok článku 101 ZFEÚ. Na druhej strane, vzhľadom na mechanizmus rozdelenia trov konania v tomto type sporov o náhradu škody nie je zaručené, že žalobca vždy získa náhradu trov konania, ktoré mu vznikli, keďže sa môže stať, že jeho návrhom sa nevyhovie v celom rozsahu, a teda nemusí byť uložená povinnosť nahradiť trovy konania. Článok 17 ods. 1 smernice 2014/104 totiž stanovuje približný odhad utrpenej škody (pozri v tejto súvislosti návrh na začatie prejudiciálneho konania vo veci C-312/21, o ktorej rozhoduje Súdny dvor).

- 24 Treba tiež uviesť, že vykonať doručenie materským spoločnostiam na adrese ich sídla v inom členskom štáte im nevyhnutne neprinesie žiadnu podstatnú výhodu. Z jazykových dôvodov a z dôvodu spracovania dokumentácie môžu v určitom zmysle získať lepšie organizovanú obhajobu prostredníctvom advokátskych kancelárií so sídlom v Španielsku, kde má dcérska spoločnosť sídlo. Otázkou je preto rovnováha medzi právom na účinnú súdnu ochranu žalobcu a žalovaného vzhľadom na skutočnú užitočnosť príslušných procesných úkonov, ktoré sa dotýkajú oboch strán. Okrem toho, ak judikatúra Súdneho dvora stanovila, že osoba dotknutá porušením práva hospodárskej súťaže môže podať žalobu proti dcérskej spoločnosti a že táto môže byť odsúdená za protiprávne konanie svojej materskej spoločnosti, ak nie je spochybnená existencia jednoty podniku, zdá sa logické, že dcérska spoločnosť môže prevziať súdnu zásielku a písomnosti v súdnom konaní začatom priamo proti materskej spoločnosti.
- 25 Vnútroštátny súd má pochybnosti o výklade článku 53 Charty, pokiaľ ide o vyváženú účinnú súdnu ochranu materskej spoločnosti, v tomto prípade AB VOLVO, s účinnou súdnu ochranou poškodeného v dôsledku konania kartelu nákladných vozidiel, ako aj o dosiahnutí potrebného účinku článku 101 ZFEÚ. K možným rozdielnym výkladom práva Únie nedochádza výlučne na španielskych súdoch, ale môžu ovplyvniť súdy iných členských štátov v súvislosti s návrhmi na výkon cudzích rozsudkov, ktoré boli vydané bez účasti žalovaného, pretože tomu nebolo doručené predvolanie na adrese jeho bydliska, a prípadne založiť dôvod na zamietnutie uznania podľa článku 45 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 1215/2012. Ak by vnútroštátny súd vyhovel návrhu AB VOLVO na preskúmanie rozsudku, odsudzujúci rozsudok by bol zrušený a konanie by sa muselo začať odznova, čo by znamenalo, že žaloba a doplňujúce podklady by sa museli preložiť do jazyka žalovanej a zaslať do členského štátu, v ktorom má žalovaná sídlo.